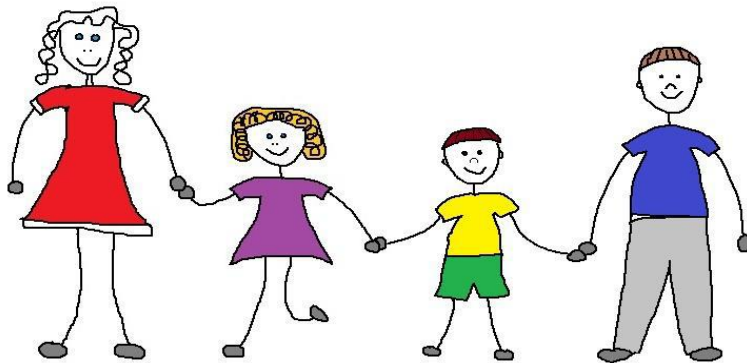

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Program asystent rodziny na rok 2020

Warszawa, lipiec 2020 r.

1. Podstawa prawna

Podstawą prawną „Programu asystent rodziny na rok 2020”, zwanego dalej „Programem”, jest art. 247 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821), art. 9 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019 r. poz. 473) oraz ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.)

2. Cel Programu

Celem Programu jest wzmocnienie asystentów rodziny w systemie wspierania rodziny, w tym realizacji przez asystenta rodziny wsparcia, o którym mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Asystenci rodziny to grupa profesjonalistów, która w znaczący sposób i w znacznej liczbie aktywnie wspierali rodziny z dziećmi w tak trudnym czasie epidemii choroby COVID–19.

Wykonywanie zadań w czasie pandemii stanowiło dla tej grupy pracowników służb społecznych niezwykle wyzwanie, które wiązało się ze zmianą dotychczas stosowanych metod pracy i dostosowania ich do nowej sytuacji wymagającej społecznego dystansu. Z samej swojej natury praca asystenta rodziny polega na świadczeniu osobistego wsparcia, zatem sytuacja pandemii wymagała kreatywności i radykalnej zmiany sposobu wykonywania zadań.

Do głównych zadań asystenta rodziny w sytuacji zagrożenia lub zakażenia wirusem SARS-COV-2 należy w szczególności:

- monitorowanie sytuacji rodzin będących pod opieką czy są zdrowe, czy nie powinny skorzystać z konsultacji lekarskiej i czy nie są poddane kwarantannie;
- prowadzenie działań edukacyjnych związanych z zachowaniem zasad higieny wskazanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego;
- wsparcie rodzin w kontaktach z instytucjami, przychodniami, szkołami i urzędami;
- udzielanie pomocy w zabezpieczaniu podstawowych potrzeb życiowych, w tym dotyczy to żywności i środków czystości;

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin

W sytuacji funkcjonowania kraju w warunkach epidemii Covid-19, zauważając wkład pracy asystentów rodziny w wykonywanie swoich zadań w warunkach szczególnie trudnych, obarczonych również zwiększonym ryzykiem zachorowania, celem Programu ministra właściwego ds. rodziny jest docenienie pracy asystentów rodziny poprzez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia.

3. Adresaci Programu

Dofinansowanie w ramach Programu jest adresowane do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu ze środków finansowych korzystać mogą również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu.

4. Zakres realizacji Programu

Program zakłada dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających w okresie zwalczania pandemii Covid-19. Dofinansowanie nastąpi na podstawie zapotrzebowania gmin. Na dzień 19 czerwca br. zatrudnionych było w gminach na terenie Polski 3 331 asystentów rodziny, co w przeliczeniu na etaty wyniosło – 3 034,09 etatów.¹ Objęte Programem są osoby, które pracowały przed lub rozpoczęły pracę na stanowisku asystenta rodziny najpóźniej 1 stycznia br. i nadal – na dzień 19 czerwca br. pracują na stanowisku asystenta. Nie wykazuje się osób, które w okresie od 1 stycznia do 19 czerwca br. nie świadczyły pracy łącznie przez co najmniej 90 dni kalendarzowych (zwolnienia lekarskie, urlopy macierzyńskie i rodzicielskie, itp).

¹ Na podstawie zapotrzebowania przesłanego do gmin przez Departament Polityki Rodzinnej MRPiPS.

5. Finansowanie

Program finansowany jest z dwóch źródeł: ze środków budżetu państwa ujętych w ustawie budżetowej na rok 2020 w rezerwie celowej poz. 53 – *Środki na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej)* oraz środków Funduszu Pracy ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na 2020 r. na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Łącznie na Program zaplanowano środki w wysokości nieprzekraczającej 5,3 mln zł.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzega sobie prawo dokonania zmian w odniesieniu do wysokości kwoty zaplanowanej na Program. Dysponentem środków budżetowych na Program są Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Finansów, a po dokonaniu podziału na poszczególne województwa dysponentami są wojewodowie, którzy przekazują środki finansowe gminom, na podstawie umów w sprawie dofinansowania zadań własnych gminy. Środki pozyskane z Funduszu Pracy i z rezerwy budżetu państwa mogą być przeznaczone jedynie na pokrycie wydatków kwalifikowalnych dotyczących finansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny, stanowiąc dochód gminy, w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23).

6. Czas realizacji zadania

Zadanie będzie realizowane od dnia jego ogłoszenia na stronach www. resortu rodziny do dnia 31 grudnia 2020.

7. Warunki dofinansowania w ramach Programu

Dofinansowanie w formie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości jednorazowej **1 700 zł** na każdego zatrudnionego asystenta rodziny w gminie

(podstawa zatrudnienia zarówno umowa o pracę, jak i umowa - zlecenie), proporcjonalnie do wymiaru etatu, spełniającego warunki opisane w pkt 4 Programu.

Dodatek powinien stanowić maksymalnie do 80 % kosztów łącznych wynagrodzenia wraz dodatkiem (podmiot wnioskujący o dofinansowanie winien zabezpieczyć udział własny (wygodzenie) w wysokości minimum 20 %.

8. Realizatorzy Programu oraz ich zadania

I. Szczebel centralny – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

1. Przygotowanie Programu.
2. Przygotowanie wzorów: wytycznych do umowy z gminą, sprawozdań dla gmin, , sprawozdania dla wojewodów z realizacji Programu oraz dyplomu.
3. Dokonanie podziału zaplanowanej kwoty dotacji w ramach rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków Funduszu Pracy dla gmin.
4. Wskazanie w ramach podziału środków kwoty koniecznej do wnioskowania przez wojewodów w ramach rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków Funduszu Pracy.
5. Złożenie wniosku do Ministra Finansów w celu rozdysponowania środków z rezerwy celowej budżetu państwa do budżetów wojewodów odpowiednio do ostatecznego rozstrzygnięcia wysokości dotacji.
6. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy.
7. Analiza sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu.
8. Sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu.
9. Ocena realizacji zadań finansowanych z Programu na podstawie sprawozdań przesyłanych przez wojewodów.

II. Szczebel wojewódzki – Wojewoda

1. Przekazanie do MRPiPS scalonych danych z gmin.
2. Udzielanie informacji o zasadach Programu, a także interpretacja zapisów Programu.
3. Przygotowanie dokumentacji dla jednostek, w tym umowy sporządzonej na podstawie opracowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wytycznych do

umowy z samorządem gminy i sprawozdania dla gmin (dokumenty stanowią załączniki nr 1 i 2 do Programu).

4. Wystąpienie wraz z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Ministerstwa Finansów o środki budżetowe, zgodnie z ostatecznym wyborem ofert w odniesieniu do rezerwy celowej budżetu państwa.
4. Zawieranie umów z jednostkami.
5. Wystąpienie do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o środki Funduszu Pracy.
6. Przekazanie środków jednostkom samorządu terytorialnego.
7. Analiza przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego sprawozdań z realizacji Programu.
8. Rozliczenie dotacji i środków Funduszu Pracy.
9. Przekazanie do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wojewódzkiego sprawozdania z realizacji Programu wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Programu.
10. Kontrola realizacji Programu.

III. Szczebel lokalny – jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego:

1. Uaktualnienie danych z dnia 19 czerwca br. za pośrednictwem CAS
2. Realizacja zadań zgodnie z podpisanymi umowami.
3. Rozliczenie dotacji i środków Funduszu Pracy.
4. Przekazanie do wojewody sprawozdania z realizacji zadania dofinansowanego z Programu, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Programu.
5. Wręczenie dyplomów asystentom rodziny według wzoru określonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Załączniki:

1. Wytyczne do umowy z samorządem gminy.
2. Sprawozdanie gminy z realizacji Programu.
3. Sprawozdanie wojewódzkie z realizacji Programu